

Hygiejnepjece

Vivild Vandværk
Holbæk Vandværk
Øster Alling Vandværk

AQUA
DJURS

Generelle hygiejneregler

Vand er livsnødvendigt for os alle.

Vandsam og distributionsvandværkerne betragter vand som en fødevarer og vil levere drikkevand af høj kvalitet og med høj forsyningsikkerhed. For at undgå forurening af drikkevand i forbindelse med lednings- og anlægsarbejder i vandforsyningen og på vandværket, har vi udformet denne pjece.

Hygiejnepjecen beskriver retningslinjerne for god hygiejne, som efterleveres af leverandører og entreprenører, som arbejder for distributionsvandværkerne og Vandsam. Ligeledes skal leverandører og entreprenører have deltaget i et hygiejnekursus.

Generelt

Vandforsyningen er opdelt i tre zoner.

- **Rød zone**, som er i direkte kontakt med vandet.
- **Gul zone**, som er indirekte kontakt med vandet, altså adgang gennem dør, vindue, lem el. lign.
- **Grøn zone**, som er alle udenoms arealer ved vandforsyningen.

Rød zone — direkte kontakt med vand

Skærpet adgangsforhold og ikke uden aftale med vandværkets personale. Flere steder kun adgang med specialnøgle.

Beklædning skal være rent og man skal være påført engangsdragt, udleveret af vandværket, eller desinficeret regntøj. Støvler/træsko anvendes og disse skal være med skridsikker sål og jævn overflade. Støvlerne/træskoene skal være vaskede og desinficerede inden brug.

Hænder skal være vaskede og desinficerede eller efter vask skal der bruges gummihandsker, der er desinficeret. Dette gælder også ved kortvarige afbrydelser, såsom toiletbesøg.

Håret og munden skal være tildækkede ved færdsel ved åbent vand såsom filtre og tanke, der ikke er taget ud af drift.

Værktøj og slanger mv. skal være rengjorte og desinficerede inden brug.

Færden inden arbejde i rød zone: man må ikke have været i forbindelse med bakterier såsom kloak, landbrug og lignende.

Gul Zone — indirekte kontakt med vand

Kontrolleret adgangsforhold og ikke uden aftale med vandværkets personale. Beklædning skal være ren. Man skal være påført engangsdragt og overtrækssko ved arbejde på vandværket.

Hænder skal være vaskede og desinficeret. Dette gælder også ved kortvarige afbrydelser såsom toiletbesøg.

Værktøj og slanger mv. skal være rengjorte inden brug.

Færden inden arbejde i gul zone: man må ikke have været i forbindelse med bakterier såsom kloak, landbrug og lignende.

Grøn Zone — udenoms arealer ved vandforsyningen

Færden i grøn zone skal ske med omtanke. Der må ikke bruges sprøjtemidler eller gødes. Og der skal så vidt muligt undgås spild af olie, brændstof og lignende.

Omtanke i praksis

Overhold altid de regler der gælder for de enkelte hygiejnezoner. Værktøj, pumper, slanger m.v. rengøres og desinficeres inden anvendelse.

Materiel opbevares indpakket indtil umiddelbart før brug.

Ledningsnettet

Generelt

Entreprenøren skal sørge for, at materiel er rengjort og at det ikke fører til bakteriologiske problemer.

Tilstræb god hygiejne – også personlig hygiejne.

Håndtering og lagring af materiale og transport

Fittings skal være rengjorte og opbevaret/transporteret i poser. Ved modtagelse af materiale sikres det, at materialet ikke er deformt. Rør-ender skal være afproppet og må først fjernes ved klargøring til montage.

Uafdækket/tabte materialer skal altid vaskes i Carela-opløsning eller lignende.

Biler

AquaDjurs' biler er indrettet, så det er muligt at adskille rent værktøj og rent materiel fra beskidt.

Det er vigtigt at zoneinddelingen i bilerne altid er opretholdt. Eventuel generator og lignende opbevares adskilt fra den rene del af bilen.

Inden arbejdet

Ventiler lukkes langsomt for at undgå turbulens. Materialer kontrolleres visuelt for beskadigelse af transportpose. Ved beskadigelse rengøres med Carela-opløsning eller lignende.

Udgravningen

Udgravningen skal altid udføres i.h.t. forsyningens instrukser og arbejdstilsynets gældende regler. Der skal udgraves, så der ikke kan ske tilbageløb af vand fra udgravningen til røret. Pumpning skal ske for sikring mod tilbageløb af vand til røret.

Der er skærpet krav til udgravningen på samlingsstedet i.h.t. forsyningens instrukser, så det sikres, at skred ikke er muligt. Udgravningen betegnes som gul zone.

Montage

Montage skal ske med højest mulig hygiejnekrav, da direkte kontakt med vandet betegnes som rød zone og alt, hvad der kommer i kontakt med vandet, skal være desinficeret. Ikke lukkede rørender/fittings i udgravningen skal forsegles, så indtrængning af vand, snavs og lignende ikke er muligt.

Skylleprocedure

Ifm. ledningsrenovering og nyanlæg af vandledninger foretages skylning af ledningsnettet. Herefter foretages efter behov en egenkontrol for coliforme bakterier og kim. Resultatet af analyserne bruges til at idriftsætte ledningerne.

Måleropsætning/udskiftning

Arbejdet betegnes som gul zone. Måleren kontrolleres for urenheder. I tvivlstilfælde skylles og desinficeres måleren inden montage. Eventuelt skylles røret før måleren for urenheder. Det kontrolleres, at der er en kontraventil efter måleren. Hvis ikke monteres én i måleren.

Vandværker/trykforøgere

Arbejdet

Vandværk og trykforøger anlæg er som hovedregel gul zone. Direkte adgang via åbent dæksel/låg til vandet som i f.eks. rentvandsbeholder og filter er rød zone.

Bygningsforhold

Materialer skal være VA- og fødevarer-godkendte. Materialerne må ikke indeholde organiske stoffer f.eks. epoxy, PVA-holddige cementprodukter, som kan opløses i vandet i sådanne mængder, at vandet i fysisk, kemisk, mikrobiologisk eller anden henseende bliver uegnet til drikkevand.

Udlufts-rør og dæksler mv. laves med net, således støv og insekter ikke kan komme igennem og de placeres, så dagslys undgås for at forhindre algevækst.

Eksternt materiel

Hvis der anvendes eksternt materiel i form af slanger/pumper eller slamsuger mv., skal det sikres, at disse er desinficerede eller sikret mod tilbageløb.

Vandanalyser—egenkontrol

Vask og desinficer altid hænderne inden prøvetagningen. Lad vandet løbe i minimum 5 minutter.

Fjern først låget fra prøveglasset umiddelbart inden vandprøve udtages. Rør ikke ved glasset eller låget indvendig, og hold låget opad.

Undgå at hoste eller ånde ud i retning af et åben glas eller låg. Kassér glasset hvis der observeres noget uregelmæssigt.

Sørg altid for meget præcis mærkning af prøveglasset. Vandprøverne opbevares i køletaske under transport.

Indvindingsboringer

Boringer/kildeplads

Boringer skal være aflåste og der skal være et fredningsbælte på 25 meter rundt om dem. Fredningsbæltet betegnes som grøn zone. Åbnes der ind til boringen er det gul zone og adskilles rørene, er man i rød zone.

Kunder

Når du er ude ved vores kunder er det vigtigt at overholde følgende regler:

- Værktøj og udstyr skal være rent.
- Etabler altid en arbejdszone til opbevaring af værktøj og materiel under arbejdet.
- Sørg altid for at hænder er rene når der arbejdes i direkte kontakt med vandhanen.

Gæster

Når vi har besøgende på vandværket er det vigtigt at overholde følgende regler:

- Besøgende må kun færdes på anlæggene ledsaget af en ansat fra AquaDjurs eller efter aftale med AquaDjurs.
- Besøgende må kun færdes i grøn og gul zone, hvor der ikke er direkte adgang til åbne vandoverflader.
- Besøgende skal instrueres i relevante hygiejneregler.
- Besøgende skal til enhver tid overholde de regler der gælder for de enkelte hygiejnezoner.

Uanmeldt besøg / tilsyn

Generelt

Vandsam/distributionsvandværkerne gennemfører uanmeldte tilsyn i forbindelse med arbejde for forsyningen. Tilsynet følger procedure for overholdelse af denne Hygiejnepjece. Hvis en eller flere retningslinjer i Hygiejnepjecen ikke overholdes påtales dette på stedet. Ved gentagelser kontaktes den ansvarlige hos entreprenøren og det meddeles, at endnu en gentagelse kan medføre at entreprenøren bliver udelukket fra at udføre opgaver for Vandsam og distributionsvandværkerne i fremtiden.

Uheld og alarmering

Ved uheld, der udgør en akut fare for drikkevandssikkerheden, skal vagten kontaktes, tlf. 2469 4200.

Ved personulykker eller større skade: ring 112

Ryging og alkohol er forbudt i alle Vandsams bygninger og anlæg.

